

15/3/21/14255

G.P.S.

J 203

DEPARTMENT OF JUSTICE
DEPARTEMENT VAN JUSTISTE

FILE
LÉER

SUBJECT
ONDERWERP

TSHAZIBANE

Wellingtonvi PI)L t si

SC

DISPOSAL
BESKIKKING

CORRESPONDENCE FROM 11,0,2) 26, TO _____
KORRESPONDENSIE VAN TOT _____

SUID-AFRIKAANSE POLISIE

SOUTH AFRICAN POLICE

P/sak P/Bag 302 Tel. adr. "KOMPOL"

Verw./Ref.: S.7/18/10/1

Navrae/Enq.: Maj. Starbuck

TEL.: 29281 x 258

VEILIGHEIDSTAK,
SECURITY BRANCH,HOOFKANTOO R,
HEAD OFFICE,

PRETORIA.

16 Mei 1977

GEHETM

Die Sekretaris van Justisie
 Privaatsak X81
 PRETORIA
 0001

AANHOUDING KAGTENS ART 6(1) WET 83/1967
 U 10/3/2/1-1201 (V1), 10/3/2/1-4255 (111)
 10/3/2/1-4082 (V1), 10/3/2/1-4271 (V1)
 10/3/2/1-1809 (V1), 10/3/2/1-3504 GEDATEER ¹3/5/477

Naar hoofkantoor van nadoodse ondersoek
 In die geval van ALMON MALELE was geen geregtelike nadoodse ondersoek gehou nie. Hy is dood aan natuurlike oorsake. Bloeding op die brein.

11
 Geregtelike nadoodse ondersoek van WELLINGTON TSAZIBANE is afgehandel; Uitspraak was selfmoord deurdat by homself opgeheng het.

Geen geregtelike nadoodse ondersoek was gehou in die geval van ERNEST MAMASHILA nie. Hy is, dood aan natuurlike oorsake, longontsteking.

In NAEOTH NTSHUNTHA en AARON KHOZA se gevalle issdie geregtelike nadoodse ondersoeke nog nie afgehandel nie.

SIMON SIMASIKA KELA is onbekend aan hierdie kantoor.

W.S. Starbuck
 MAJ
 /KOMMISSARIS: S.A. POLISIE
 W.S. STARBUCK

[Signature]

10/3/5

SAP 148 (f)

SUID-AFRIKAANSE POLISIE

SOUTH AFRICAN POLICE

P/sak - P/Bag 302 Tel. adr. "KOMPOL"

Verve./Ref.: 5.7/18/10/1 --

. Navrae/Enq.: Lt P.H. Geyser

TEL.: 292b1 x 223

VEILIGHEIDSTAK,
SECURITY BRANCH,

HOOFKANTOOR,
HEAD OFFICE,

PRETORIA.

1 Yiaart 19 77

GEHEIT 1

Die Sekretaris van Bultelandse Sake
Privaatsak X141
PRRIORIA

Die Sekretaris van Justisie
Privaatsak X61
PPIETORI/:

PERSOIE ITS AAUHOUDING OORLITE

A. U 109/5(b) gedateer 27-01-1977

B. U 10/3/5 (OS/VR) gedateer 23.2.1977

A.1. eendersc:eno. merde skryvie win. 7 Februarie 1977
hot bc;treldting.

Vir u inlic;tinc Turd u afskrif vE:n die betrokke memo—
randum aaneheg.

B.1. Ter inligting.

2. Vir referensiedoeleindes word fotostatiese afdruk
aanaehg.

qfNAN ti • It—Ko1
n/KO!IIISS A\$ t S.

Rex
8/4/77

s.7/184.01 Alg.

Lt-}ol. Wernich

29281 x1230

7.

7 Februarie 1977

Die Sekretaris van Buitelandse Sake
Departement van Buitelandse Sake.
Privaatsak X141
PRETORIA •

IS. DOOD VAN AANGEHOUDENES EN/OF GEVANGENES
• 109/5 (6) GEDATEER 27.1.77.-

1. Aangeheg vind u m foto-afdruk van 7: dokument wat deur hierdie kantoor opgestel As Aa aanleitiing van 'n artikel oor die sterftes van aangehoudenes wat op 13.1.77 in die "RAND DAILY MAIL" verskyn het. Die inligting, soos vervat in die dokuraent behoort u van nut te wees. U sal enter opmerk dat daar van die Eeregtelike doodsondersoeke is wat nog nie afgehandel is nie.
2. Eierdie departement beskik ongelullig nie oor statistiek in verband met die dood van aangehoudenes en gevangenes in ander lande nie.

e A WEPNICPI

Lt-Kol
=ISSI;RIS: SUID-AFRIKAANSE POLISIE
C.A. VERNICH

PERSONE IN AANHOUDING OORTFDE
SKUSNIT UIT DIE "RAND DMY.MAIL" GEDATEER 13.1.1977

1. 'n Skisnit van 'n berig oor persona wat in aanhouding gesterf het en wat in die "Rand Daily Mail" van 13.1.1977 voorskyn het is hierby aangoheg. Geltemiseerde versiag oor elk() sterfgeval word gegee.

Die 2256

1(a) JOSEPH NTULISIWE MDLULI

Ey is op 19.1.1976 deur die Veiligheidstak in Durban ingevolge art 27(1) van die Strafproseswet no 56 van 1955 aangehou weens wing vir militêre opleiding in die buiteland.

Inyikantoor van die Veiligheidstak van Durban het by poging aangewend om te onto snap en die nodige geweld is gebruik on in ontsnapeing to voorkom. Op die dag van sy aanhouding het by in 'n kantoor van die betrokko Voiligheidstak beswyk.

Na aanleiding van HDLULI se dood is 4 lode van die Veiligheidstak, Durban, op aanklag van otrafbaro manslag op 28.10.1976 onskuldig bevind.

3) 11

1(b) FRITZ NAPETLA now

Hy is op 16.7.1976 deur die Veiligheidstak in Opo-Londen kragtehn art 6 van die Wet op Terrorism) aangehou oridat by Bantoe jeugdiges vir railiore opleiding geswerf het en bulb@ gcthelp hot on die land vir daardie doel te verlaat.

Op . 5/0976 hot 117 hoTa met rope van in brook in vilPolisiesel, opgehang. Hy het 'n brief nagolast was in by s5 dat dit selfmoord is.

Die gereetlike doodsondersoek is tot 14.3.1977 uitgentel.

2/.....

n (h) EDWARD MZOLO

Hy is deur die Speurtak, Johannesburg weens diefstal gearresteer en is op 1.9.1976 aanterig in Rietfontein se hospitaal oorlede.

WO- N(i) ERNEST NAMASHILA

Hy is op 18./11/1976 deur die Speurdiens in samewerking met die Veiligheidstak, Oos-Rand kragtens art 6 van die Wet op Terrorisme gearresteer weens sy verbintenis met 'n bende wat fonse vir terroristiese organisasies geroof het.

Op 19.11.1976 het by hom met 'n stuk kombers in die polisiesel van Balfour opgehang.

'n Datum vir geregtelike doodsondersoek is nog nie bepaal nie.

4255 A(j)

WELLINGTON MLUNGINI TSHAZIBANE

Hy is op 10.12.1976 deur die Veiligheidstak in Johannesburg kragtens art 6 van die Wet op Terrorisme gevang. Hy was die icier van • groep wat sabotasie woes pleeg on was vir die ontploffing in die Carlton-sentrum verantwoordelik.

Op 11.12.1976 het by hom in sy polisiesel, John Vorsterplein opgehang. Die datum van 'n geregtelike doodsondersoek is nog nie bepaal nie. Hy was dus nie 3 dae inaanhoudig coos die koerantberig beweer nie. Hy het 'n brief nagelast waarin selfmoord erken en die Veiligheidstak van enige blaam onthef word.

N(k) GEORGE BOTHA

Hy is op 10.12.1976 deur die Veiligheidstak in Port Elizabeth kragtens art 22 van die Algemene Regswysigingswet no 62 van 1966 gearresteer omdat hy skoliere tot geweld en op-roar aangebits het.

Op 15.12.1976 hot by van die seeds vloof van die Veiligheidstak 6e kantore in Port Elizabeth gespring.

• Datum vir geregtelike doodsondersoek is nog nie bepaal nie.

e=1 i NO- HANAOTHETMIUNTSWA

Hy is op 14.12.1976 deur die Voiligheiestak van Ooo-Land kragtens art 6 van die Wet op Terrorisme eangehou weens werwing vir militare opleiding in die buiteland.

Op 8.1.1977 het by bola met sy onderhorso in die polisi'eselle van Leslie opgehang.

Die datum vir 'n geregtelike doodsondersoek is nog nie bepaal nie.

A (m) LAWRENCE RDZANGA

Hy was in die Johannesburgse Gevangenis verhoorafwagtead **op** in aanklagte van **oor**-treding van art 2(1)(b) van die. Wet op Terrorisme, deurdat by andere vir mili=tare opleiding in die buiteland gewerf het.

Hy is op 8.1.1977 **skielik aan fihartaanval** in die gevangenis oorlede.

(n) JACOB THLADI (nie TLATN nie)

Hy is op 18.11.1976 deur die Speurdiens van Pretoria weens besit van gesteelde motor karre gearresteer.

Op dieselfde datum, tydens ondervraging het by 'n asma aanval gekry en is dadelik na die Kalfong Hospitaal geneem maar was reeds dood met aankoms.

(o) PAULUS KGUPU

Hy is deur die Speurtak, Johannesburg weens verkragting gearresteer en is op 7.8.1976 **in die tronk, Johpnnesburg oorlede nadat by in die tronk geval het.** in Goregtelike doodsondersoek is gehou met uitslag: **Dood aan hoofbeserings veroorsaak toe by in die tronk geval het.** Niemand is Strafregtelik aanspreeklik nie.

(p) RICHARD TEMBO MNGONEZULU BIGBOY

Hy is op 31.5.1976 deur lode van die Speur=tak, Krugersdorp, weens gowapende roof ge=arresteer. Hy het uit hegenis ontsnap, weggehardloop en deur in agtervolgende Speur=der platgeduik. **Inhiordie proses is by beseer en is by in in bewustlose teestand na 'n bospitaal geneem wear by dood gesertifiseer is.** in Geregtelike doodsondersoek is gehou en dit is bevind dat dood deur bleeding **op** die broin, opgedoen toe by na ontsnapping her-arresteer is, veroorsaak is. Niemand **in** Strafregtelik aanspreeklik nie.

2. in Sk8rsnit van in berig wat in die "Rand Daily Mail" van 21.1.1977 verekyn en waarin nog in sterfgoval vermeld word is oak aangeheg.

rao►

ELNOL/_____

Hy is op 10.1.1977 deur die Veiligheidstak van Johannesburg kragtens art **6 van die Wet op Terrorisme** aangehou weeks sy verbintenis met 'n **groep persone wat verantwoordelik is vir die ontploffing** huis, Soweto, gedurende die aand van 7.1.1977. Net voor die ontploffing is by by die huis opgemerk. Op 12.1.1977 het by sy bewussyn verloor en is in opdrag van 'n geneesheer na 'n inrigting verwyder waar kopa operasie uitgevoer is.

Op 18.1.1977 is 'n tweede operasie uitgevoer en op 20.1.1977 het by beswyk. Die betrokke ge-neeshere beweer dat sy siekte toestand gewyt word aan 'n aar **wat in sy kop gebars het**. Die nadoodse ondersoek word op 21.1.1977 gehou.

KOPIIISSARIS

G.P.-S.

C;IPAR TLY.

VAN iSTI9E

42
SAP 148 (f)

SUID-AFRIKAANSE POLISIE)

OUT AFRICAN POLICE

P/sak - P/Baa302 Tel. adr. "KOMPOL"

Verw./Ref.: S.7/1⁸/10/1
Navrae/Enq.: Luit. Calitz
TEL.: 29281 x 223

VEILIGHEIDSTAK,
SECURITY BRANCH,

HOOFKANTOOR,
HEAD OFFICE,

GEHEIM

PRETORIA. 0001

20-12-1976

Die Sekretaris van Justisie
Privaatsak X81
PRETORIA

AANHOUDING KAGTENS ART 6(1) VAN DIE WET OP
TERRORISME : WET NR 83/1967

1. Wellington Mlungisi TSHAZIBANE wie sedert 10 Desember 1976 in terme van bogenoemde wet aangehou is, het in die vroegoggendure van 11 Desember 1976 homself in sy sel to John Vorsterplein opgehang.
2. Hy het 'n selkombers in repe geskeur en horn daarmee aan die tralies van sy seldeur opgehang.

J. B.
Lt-kol.
n/ KOMMISSARIS : SUID AFRIKAANSE POLISIE
S. COETZEE--

SUID-AFRIKAANS

PF,FARTIENT

SOUTH AFRICAN POLICE

P/sak - P/Bag 302 Tel. adr. "KOTIPOL"

Verw./Ref.:

S. 7/18/10/1

Navrae/Enq.:

Luit. Calitz

TEL.:

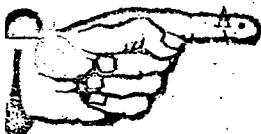
29281 x 223

• VEILIGHEIDSTAK,
SECURITY BRANCH,HOOFKANTOOR,
HEAD OFFICE.

PRETORIA.

14 Desember 1976

GEHEIM

Die Sekretaris van Justisie
Privaatsak X81 •
PRETORIA

- B. • Die Hooflanddros
• Landdroskantoor
J.O:1-1ANNESBURG

AANHOLTDING MAG-TENS ARTIKEL 6 (1) VAN DIE t.; ET
OP TERRORISUE WET NI% 133 VAN 1967 :

A.1. . Die volgende persoon. word sedert 10.12.1976 coos aangedui aangehou.

LIA S Wellington laungisi TSKAZIBANE
• (John Vorsterplein P/Selle)

•2. •Aangehe:g. vind u 'n afskrif van sy aanhoudingslasge= Wind teseme met die demotiveerd.e aansoek wat aan die Kom= 'missaris, f3.A.Polisie srestuur is.

- 13;1: Ter inligting.
- 2. • Geliewe my te voorbien met besoekverslee soos neer= gelg in Justisie omsendbrief 1/481/12/2 gedateer 5.1.1968. •

Wernicke
nms. DIE IDLUMS.P.,RIS : SUID—AFR..IKAANSE LT. 'MT.,,
C.A. WERNICKE. POLISIE.

S. 7/1⁸/19/1.

29261 x 223

14 Desember 1976

GEIEIITI

• Die Korillissaris
S. A. Polieie
Privaateak X94
PRETORIA

AANHOUDING 4EAGTENS ARTIKEL 6 (1) VAN DIE WET
OP TERRORISLIE WET R. 83 VAN 1967 :

1. Aansoek word hiermee gedoen vir die magtiging betrekende die plek en voorwaardes van aanhouding ten opsigte van ondervermelde persoon.

Wellington Mlungisi TSHAZIBAN

2. Die aanhouding van reedsvermelde persoon in deur, kolonel j.A.. tU PREEZ gglas wat optree kriktens diebevoegd., held vat ingevolge Artikel 6 (1) van Wet 83/1967 aan hom verleen word.

3. Onderwerp was tesame met ISAAC SIND en andere verfntwoordelik vir die vervaardiging van ploffstowwe met die doel om sabotasie aan die Witwatersrand te pleeg.

4. Aangeheg vind u sy aanhoudingslasgewing vir ondertekenig aeeeblief.

27/12/1976

LT. KOL.
nma. DIE XO1!IMISSARIS SUID-APRIKAANSE. POLISIE.
C.A. WRRNICH.

4255

**PLEK EN VOORWAARDES VAN AANHOUDI NG KAGTENS ARTIKEL 6 VAN
DIE WET OP TERRORISME, 1967 (WET 83 1967).**

Kragtens die bevoegdheid my verleen by artikel 6 van die Wet op Terrorisme, 1967 (Wet nr. 83 van 1967), bepaal ek,
GIE HARM'S LOUR MIS P.RINS LO 0
Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisie die plek en voorwaardes in die Bylae hiervanuiteengesit

as die plek en voorwaardes waar

EU I G TO N MUNGI SI TM!! ZIBANE

wat op **10 DES MiBicit 19 76** gearresteer is en 'n persoon
is wat in hierdie bedoelde artikel (hieronder die aangehoudene genoem) vir ondervraging aangehou
moet word.

BYLAE.

I. Die aangehoudene moet in 'n gevangenis, soos in artikel I van die Wet op Gevangenisse, 1959
(Wet nr. 8 van 1959) omskryf, te wete die Gevangenis te
JOHN VORSTERPLEIN P0 LISIESKLTZ

(hierond.er die plek van aanhouding genoem), aangehou word.

2. Niemand: behalwe 'n beampete in diens van die Staat wat by die verrigting van sy ampspligte
optree, het tot die aangehoudene toegang nie behaiwe met toestemming van die Kommissaris van
die Suid-Afrikaanse Polisie of die Hoof van die Veiligheidspolisie.

3. Bghoudens die bepalings van artikel 6(6) en (7) Wet op Terrorisme, 1967, mag die aangehoudene
met niemand buite die plek van aanhouding in verbinding tree nie tensy vooraf magtiging van die
Kommissaris van die SUid-Afrikaanse Polisie of die Hoof van die Veiligheidspolisie ontvang is.

4. Geen dagblaarie (nuusblaarie), Sondagkoerante, of ander Ieesstof van watter aard ookal word aan
die aangehoudene voorsien nie, behaiwe met die voorafgaande vergunning van die Kommissaris van
die Suid-Afrikaanse Polisie of die Hoof van die Veiligheidspolisie:

5. Behalwe met die toestemming van die Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisie of die Hoof
van die Veiligheidspolisie ontvang die aangehoudene geen voedsel of ander eet- of drinkware
wat deur familie, vriende van die aangehoudene of deur enige ander persoon, Iiggaam of organisasie
aan hom gestuur word nie,

6. 'n Redelike lioeveelheid privaatklere kan by die plek van aanhouding ten behoeve van die
aangehoudene ontvang, gehou en ter beskikking van hom gestel word.

7. Privaatklere. moet by die plek van aanhouding gewas en skoongemaak word.

8. Die aangehoudene moet, indien nodig, van 'n geneeskundige beampete, aangewys kragtens
artikel 6 van die Wet op Gevangenisse, 1959, of 'n distriksgeneesheer mediese behandeling ontvang.
Enige mediese of tandheelkundige voorskrifte deur so 'n geneeskundige beampete of distriksgenees-
heer voorgeskryf, moet onverwyld uitvoering aan gegee word.

9. Behoudens die voormalde voorwaardes en die bepalings van artikel 6 van die Wet op Terrorisme,
1967, (Wet nr. 83 van 1967), is die bepalings van die Wet op Gevangenisse, 1959, en die regulasies
kragtens artikel 94 daarvan uitgevaardig, die Gevangenisorders en amptelike opdragte van die
Kommissaris van Gevangenisse vir sover dit van toepassing is op onveroordeelde gevangene wat hul
verhoor weens 'n beweerde misdryf afwag, **mutatis mutandis** op die aangehoudene van toepassing.

10. Gegee onder my hand te

op

hede die **1Q** dag van

DEsIMER

19 76.

G. L. PR1NSCo0 Genie

Kommissaris: Suid-Afrikaanse Polisie.

G.L. 21-tINSLO 0 .